

ОЛЕКСАНДР РИБЧЕНКО:

«Пора віддавати борги»

У березні цього року через офіційний онлайн майданчик ProZorro. Продажі фермерське господарство «Царина» викупило державний пакет акцій розміром 99,454% у статутному капіталі акціонерного товариства «Черкаський приладобудівний завод». Це приклад того, як український агропром відроджує традиції взаємодії сільськогосподарських і промислових галузей, вважає один із засновників фермерського господарства «Царина» Олександр Рибченко — депутат обласної ради трьох скликань, лідер обласної організації політичної партії «ОСНОВА», заслужений юрист України.

Черкаський приладобудівний завод свого часу був одним із провідних промислових підприємств Черкас. Раніше тут виготовляли електродвигуни, генератори і трансформатори, а для побутових споживачів — електродрелі, м'ясорубки та інші необхідні товари. Згодом освоїли випуск опалювачів салонів автобусів для черкаських і чернігівських автомобілебудівників, а також для вітчизняних тролейбусів і трамваїв. Але завод не витримав кризи в сучасних українських реаліях: через фінансові проблеми з травня 2018 року зупинив виробництво. Основним джерелом доходів приладобудівного стала здача просторих приміщень в оренду.

Під час продажу з аукціону АТ «Черкаський приладобудівний завод» визнав, що самостійно не може відновити виробництво у зв'язку з відсутністю необхідних коштів для залучення спеціалістів, відновлення конструкторської і технологічної документації. Єдиним способом порятунку підприємства Фонд держмайна України назвав прозору приватизацію. Привабити можливих інвесторів мав чималий комплекс будівель загальною площею 88 042 квадратних метри та п'ять земельних ділянок загальною площею 21,1 гектара. Тягар, що стримував багатьох, — державні умови продажу, зокрема погашення боргів із заробітної плати, до Пенсійного фонду України та бюджетів усіх рівнів, іншої кредиторської заборгованості.

— У великих промислових підприємств раніше були підшефні аграрні господарства, — пригадає досвідчений сільгоспвиробник Олександр Рибченко. — Нині аграрний бізнес набрав таких оборотів, що здебільшого працює прибутково. Збитки трапляються хіба що через стихії чи природні катаклізми, котрі не можна побороти. І нині, коли економіка в занепаді, аграрії повинні допомогти промисловості. Тому ми прийняли рішення інвестувати у відновлення діяльності черкаського приладобудівного заводу. Робимо це для того, щоб налагодити виробництво з переробки стебла й зерна конопля, культивуацією якої фермерське господарство «Царина» займається сім років.

Інвестор наголосив, що це виробництво аж ніяк не пов'язане з наркотичними засобами.

— Нині відбувається процедура передачі майна й землі. Ми викупили не сам завод, а його акції, — застерігає від пересудів Олександр Володимирович. — Це майже 99,45 відсотка акцій. Решта 0,45 відсотка — в акціонерів. 16 липня ФГ «Царина» планує провести збори акціонерів, а це здебільшого колишні працівники приладобудівного, де запропонуємо викуп їхніх акцій із тим, щоб набути статусу 100-відсоткового власника.

Це рішення далось непросто, зізнається аграрій:

— Так, це дуже важка ноша. За умовами онлайн-аукціону, інвестор має не лише зупинити занепад виробництва, а й забезпечити соціальні гарантії працівникам, погасити борги: із заробітної плати, до Пенсійного фонду України, бюджетів усіх рівнів, іншу кредиторську заборгованість, а це небагато-немало — понад 36,5 мільйона гривень. Але, як казали моя бабуся, не такий страшний вовк, як його малюють. Ми не перший день у виробництві, зберемо всі сили в кулак і зробимо прорив. І ми вважаємо, що зробили правильно, тому що в Україні занепад буде не завжди.

Вважаємо це вдалим проектом, тому

що ми використовуємо можливість для налагодження переробки технічної коноплі: зерна, а це олія та жмих, борошно, протеїн, сировина для парфумерії, косметології, лікарських препаратів, а також волокна — целюлоза, сировинний матеріал для тканин, одягу, взуття, упаковки, тари. За нашим перспективним планом, усе виконаємо до кінця наступного року.

Найкращий і найбільш справедливий суддя — це час. Пройде певний проміжок часу, й ми побачимо, що вдалося реалізувати з наших планів.

— Чи реально відновити виробництво, що вже три роки зупинене?

— Сьогодні ми не можемо організувати виробництво на всій території заводу — це близько 100 тисяч квадратних метрів виробничих площ, розраховані на вісім тисяч робочих місць. На початковому етапі буде задіяна лише третя чи четверта частина приміщення. Шукаємо однодумців, які б могли на наших територіях розвивати бізнес із переробки металу, випуск приладів, техніки та інше. Тим більше, що завод не повністю знищений, а пограбований відсотків на 60, є помітний занепад. Потрібно зробити терміновий ривок у відновленні зруйнованих покрівель, ремонту цехів, організації випуску необхідного обладнання. Тут хочу навести приклад фірми «La Roche» у Франції, яка випускає лінії з переробки стебла конопля на волокно. Ця лінія коштує близько трьох мільйонів євро. Щоб налагодити повний цикл виробництва, нам потрібно збудувати десяток таких ліній. Тому немає ніякого сенсу, грубо кажучи, купувати готові лінії. Так, спочатку ми очевидно будемо відставати. Але з часом напрацюємо алгоритм. Можливо, спільно з англійцями чи французами розпочнемо випуск таких ліній в Україні. Адже вартість виготовлення такої лінії дорівнює вартості придбаного нами заводу...

— Чи спроможне фермерське господарство, котре має чималі видатки на поточне агровиробництво, витягнути ще й такі затрати?

— Мене про це запитує не один колега. Так, це великий удар по фермерському господарству. Для мене, як фізичної особи, моєї сім'ї, колективу фермерського господарства — безумовно, це надзвичайно важко. Ми забрали з господарства всі обігові кошти. Пішли на ризик, але, я вважаю, стовідсотково виправданій. І не тільки в будівництві. Інвестиції — це завжди позитивно. Не думаю, що завтра вийдуть всі з Укра-

їни. Зараз спостерігається відтік робочої сили, наші земляки ідуть за кордон у пошуках роботи. Але треба й в Україні працювати, платити людям зарплату. Й тільки це може зупинити спад економіки та кризові потрясіння. Заробітна плата, як би ми хотіли чи не хотіли, повинна бути до тисячі доларів на місяць. А якщо люди отримують 5-6 тисяч гривень, то мусять шукати заробіток на прожиття.

За умовами аукціону ми зобов'язані відшкодувати величезні заводські борги — плату за землю, несплачену зарплату, всі податки, штрафні санкції, нарахування пені. Прямо скажу: борги втричі більші вартості самого заводу. Але ми пішли на це, зваживши всі ризики. Для нас вартість заводу, навіть із умовами погашення боргових зобов'язань, є прийнятною. Насправді квадратний метр території цього підприємства коштує у рази більше.

Нині в Україні відбувається перетворення територій таких великих підприємств на індустріальні парки, де квадратний метр коштує ще дорожче, залежно від місця розташування. Тут інвестиції виправдані. Ми плануємо відновити виробництво, щоб зберегти робочі місця, кваліфікованих працівників, які є найбільшою цінністю в нашій державі. У подальших планах — відкриття курсів опанування професіями, за прикладом колишніх фабрично-заводських училищ. Тут будемо навчати робітників умінням працювати на нових лініях. Тим більше, що сучасне виробництво вимагає нових навичок.

Не буду розкривати наперед усі задуми, скажу лише: нині ведемо перемовини з будівельниками індустріальних парків, які знають перспективи розвитку промислових структур.

— Дві сотні акціонерів приладобудівного — це працівники заводу?

— Акції державного підприємства свого часу отримали колишні працівники, нині ветерани виробництва. На час продажу на заводі обліковувалися 26 працівників. 16 липня ми запропонуємо всім акціонерам продати їхні акції. І ми, й акціонери чудово розуміємо: їхні 0,54 відсотка ні на що не впливають. Але ніхто не збирається забирати в людей останнє, ми поступимо чесно та розрахуємося сповна.

— Олександр Володимировичу, свого часу разом із лідером політичної партії «ОСНОВА» Сергієм Тарутою ви презентували план економічного відродження регіону. Чи є інвестиції в черкаський приладобудівний завод

частиною започаткованої кілька років тому стратегії?

— Справді, «ОСНОВА» реалізує власну економічну доктрину «Україна-2030», де за пропозиціями знаних фахівців, у тому числі й черкаських, сформульовані плани реалізації економічних програм. На думку успішного промисловця й політика, народного депутата Сергія Тарути, Черкащина може стати економічно потужною тільки за умови, що з аграрного регіону стане агропромисловим. Це дозволить ефективно використовувати сільськогосподарський потенціал і зберегти трудові ресурси, якими багатий наш край. Одна з важливих програм, яку інвестує промисловець Сергій Тарута в Україні та зокрема на Черкащині, — це вирощування безнаркотичної технічної конопля, її промислової переробка на целюлозну й паперову сировину. До виробництва залучаються близько ста сільськогосподарських підприємств, що займаються вирощуванням, виробництвом волокна, целюлози, пелетів, паперу. Така сировина сьогодні безцінна у будівельній, харчовій, парфумерній промисловості, оборонній галузі та інших, що мають розвиток. Реалізація таких амбітних планів, вважає Сергій Тарута, під силу активній черкаській команді, яка вже має значні досягнення у виробничій і політичній площині. Приміром, на останніх місцевих виборах представники «ОСНОВИ» здобули перемогу в 16 територіальних громадах. А до Виноградської громади на Лисянщині (нині Звенигородський район) набрали 33 відсотки симпатій виборців. Справами доводимо: те, що ми обіцяли, — виконаємо. Свідченням цього є будівництво в селі Товста на Городищині українського центру з переробки технічних конопель. Наступного року встановимо і відкриємо там першу лінію. Працюємо не лише з іноземними інвесторами, а й укрлізингом.

Як аграрій і політик, Олександр Рибченко реалізував чимало заходів із економічного розвитку територій.

— Ми не повинні забувати, що нашими дідами й батьками кров'ю і потом розбудована наша країна. Та ми, нащадки, невдало тим скористалися, не зуміли зберегти й примножити. Знищені підприємства, а з ними — втрачені бюджет, соціальний захист, гарантії, — підсумував Олександр Володимирович. — Пора віддавати борги.

Розпитувала
Тетяна КАЛИНОВСЬКА